

ARREST VAN HET GERECHT (Derde kamer)
8 januari 2003

Gevoegde zaken T-94/01, T-152/01 en T-286/01

Astrid Hirsch e.a.
tegen
Europese Centrale Bank

„Ambtenaren – Personeelsleden van Europese Centrale Bank – Artikel 19 van arbeidsvoorwaarden – Toelage voor schoolgaande kinderen – Weigering deze toe te kennen aan personeelsleden die geen ontheemdingstoelage als bedoeld in artikel 17 van arbeidsvoorwaarden ontvangen – Non-discriminatiebeginsel”

Volledige Duitse tekst II - 1
Volledige Engelse tekst II - 27

Betreft: Beroep tot nietigverklaring van, in zaak T-94/01, het besluit van de Europese Centrale Bank van 25 september 2000 houdende weigering om verzoekster een schooltoelage toe te kennen voor haar zoon die een internationale school te Frankfurt bezoekt, in zaak T-152/01, het besluit van de Europese Centrale Bank van 15 februari 2001 houdende weigering om verzoeker een schooltoelage toe te kennen voor zijn twee zonen, en in zaak T-286/01, het besluit van de Europese Centrale Bank van 6 juni 2001 houdende weigering om verzoeker een schooltoelage toe te kennen voor zijn kinderen.

Beslissing: De zaken T-94/01, T-152/01 en T-286/01 worden voor het arrest gevoegd. In zaak T-94/01: het besluit van de Europese Centrale Bank van 25 september 2000 wordt nietig verklaard; het beroep wordt voor het overige verworpen; de Europese Centrale Bank wordt verwezen in de kosten. In zaak T-152/01: het besluit van de Europese Centrale Bank van 15 februari 2001 wordt nietig verklaard; het beroep wordt voor het overige verworpen; de Europese Centrale Bank wordt verwezen in de kosten. In zaak T-286/01: het besluit van de Europese Centrale Bank van 6 juni 2001 wordt nietig verklaard; het beroep wordt voor het overige verworpen; de Europese Centrale Bank wordt verwezen in de kosten.

Samenvatting

1. Ambtenaren – Beroep – Voorwaarden voor ontvankelijkheid – Van openbare orde – Onderzoek ambtshalve

(Reglement voor de procesvoering van het Gerecht, art. 113)

2. Exceptie van onwettigheid – Handelingen waarvan onwettigheid kan worden opgeworpen – Artikel 19 van de arbeidsvoorwaarden voor het personeel van de Europese Centrale Bank

(Art. 241 EG)

3. Gemeenschapsrecht – Beginselen – Gelijke behandeling – Discriminatie – Discretionaire bevoegdheid – Differentiatie die willekeurig of kennelijk ongeschikt is

4. Ambtenaren – Personeel van Europese Centrale Bank – Bezoldiging – Gezinstoelagen – Schooltoelage – Recht voorbehouden aan personeelsleden die maximale ontheemdingstoelage genieten – Onwettigheid

(Arbeidsvoorwaarden voor het personeel van de Europese Centrale Bank, art. 9, sub c, en 19)

1. Daar de voorwaarden voor de ontvankelijkheid van een beroep van openbare orde zijn, kan het Gerecht deze overeenkomstig artikel 113 van het Reglement voor de procesvoering ambtshalve onderzoeken. Zijn controle is niet beperkt tot de door partijen aangevoerde middelen van niet-ontvankelijkheid.

(cf. punt 16)

Referentie: Gerecht 6 december 1990, B./Commissie, T-130/89, Jurispr. blz. II-761, punt 13; Gerecht 25 mei 2000, Elkaïm en Mazuel/Commissie, T-173/99, JurAmbt. blz. I-A-101 en II-433, punt 19

2. Artikel 19 van de arbeidsvoorwaarden voor het personeel van de Europese Centrale Bank, op grond waarvan alleen personeelsleden die recht hebben op de maximale ontheemdingstoelage recht hebben op een schooltoelage, vormt een bepaling met een algemene strekking waarvan het personeel van de Europese Centrale Bank de gevolgen draagt zonder in staat te zijn op grond van artikel 230 EG de nietigverklaring ervan te vorderen. In deze omstandigheden is een tegen dat artikel opgeworpen exceptie van onwettigheid ontvankelijk.

(cf. punten 48-50)

Referentie: Hof 6 maart 1979, Simmenthal/Commissie, 92/78, Jurispr. blz. 777, punt 39; Gerecht 26 oktober 1993, Reinartz/Commissie, T-6/92 en T-52/92, Jurispr. blz. II-1047, punt 56; Gerecht 27 oktober 1994, Benzler/Commissie, T-536/93, JurAmbt. blz. I-A-245 en II-777, punt 31; Gerecht 20 september 2001, Spruyt/Commissie, T-171/00, JurAmbt. blz. I-A-187 en II-855, punten 53 en 62

3. Het beginsel van non-discriminatie of van gelijke behandeling, dat een fundamenteel rechtsbeginsel vormt, verbiedt dat vergelijkbare situaties verschillend worden behandeld of dat verschillende situaties gelijk worden behandeld, tenzij die behandeling objectief gerechtvaardigd is. Op een gebied dat onder de uitoefening van een discretionaire bevoegdheid valt wordt dit beginsel geschonden wanneer de betrokken instelling een onderscheid maakt dat op willekeur berust of kennelijk niet spoort met het doel van de regeling.

(cf. punt 51)

Referentie: Hof 8 oktober 1986, Christ-Clemen e.a./Commissie, 91/85, Jurispr. blz. 2853, punt 10; Hof 28 juni 1990, Hoche, C-174/89, Jurispr. blz. I-2681, punt 25, en de aldaar aangehaalde rechtspraak; Gerecht 30 september 1998, Busacca e.a./Rekenkamer, T-164/97, JurAmbt. blz. I-A-565 en II-1699, punt 49

4. In de algemene opzet van de regeling van schooltoelagen die ambtenaren en functionarissen van de Gemeenschappen genieten, waarmee de Europese Centrale Bank op grond van artikel 9, sub c, van de arbeidsvoorwaarden voor haar personeel rekening moet houden, hebben deze toelagen tot doel elke ambtenaar of functionaris de mogelijkheid te bieden, voor de opvoeding en het onderwijs van zijn kinderen te zorgen.

Ofschoon het gerechtvaardigd is dat de Europese Centrale Bank er rekening mee houdt dat, bij gebreke van een Europese school, het onderwijs van het kind van een personeelslid dat de maximale ontheemdingstoelage geniet in het algemeen meer kost dan dat van het kind van een personeelslid dat niet die toelage geniet, is het feit dat de toekenning van de schooltoelage afhankelijk wordt gesteld van de ontvangst van die toelage in strijd met het evenredigheidsbeginsel en met het beginsel van gelijke behandeling.

Aangezien de toelage niet forfaitair is, maar afhankelijk van de daadwerkelijke kosten van de opvoeding, is het verband tussen de ontheemdingstoelage, die, wat de bepaling van het bedrag ervan, reeds rekening houdt met de gezinslasten, en de schooltoelage een ongeschikt criterium ten opzichte van het nagestreefde doel, daar, met name, de kosten die de functionaris aan wie de ontheemdingstoelage is toegekend voor het onderwijs van zijn kinderen draagt niet systematisch hoger zijn dan de kosten van een functionaris die niet die toelage geniet. De mogelijkheid van harmonieuze integratie van het kind van een personeelslid in het openbare onderwijssysteem, tegen geen of geringe kosten, van de plaats van vestiging van de Bank houdt immers niet noodzakelijkerwijs verband met de vraag of dit personeelslid recht heeft op de ontheemdingstoelage.

Derhalve is artikel 19 van de arbeidsvoorwaarden voor het personeel van de Europese Centrale Bank, voorzover het het recht op een schooltoelage voorbehoudt aan personeelsleden die de maximale ontheemdingstoelage genieten, met uitsluiting van personeelsleden die niet die toelage genieten, in strijd met het beginsel van gelijke behandeling en, derhalve, onwettig.

(cf. punten 53-72)

Referentie: Hof 14 juli 1983, Ferrario e.a./Commissie, 152/81, 158/81, 162/81, 166/81, 170/81, 173/81, 175/81, 177/81-179/81, 182/81 en 186/81, Jurispr. blz. 2357, punt 10; conclusie van advocaat-generaal Jacobs bij arrest Hof 10 oktober 1989, Atala-Palmerini/Commissie, 201/88, Jurispr. blz. 3109, 3114, punt 11